

Pædagogisk læreplan for Trekløveren Natur- & skovbørnehave + Vuggestue

Rev. Februar 2022

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

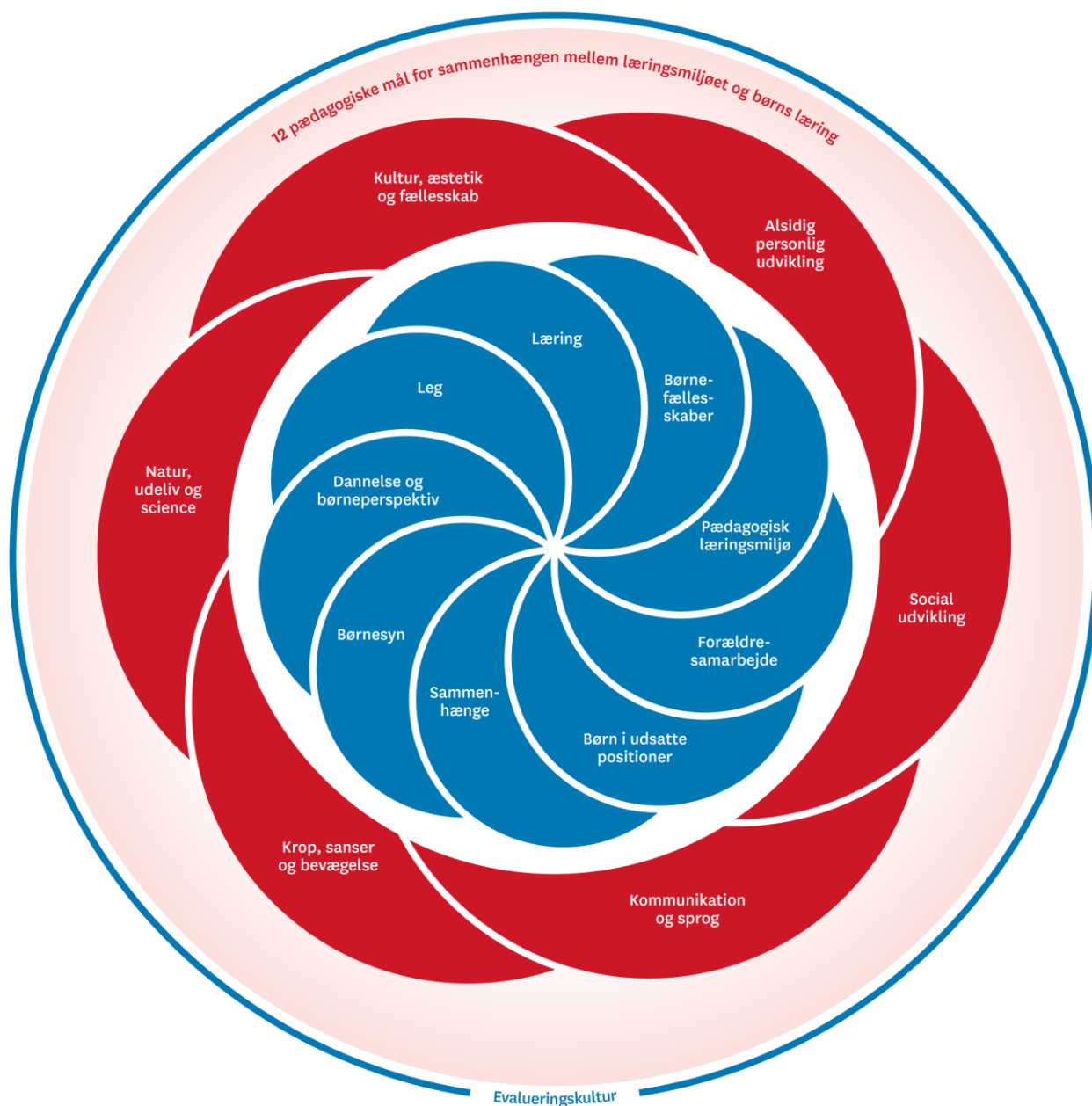
Trekløveren

Indholdsfortegnelse

Indhold

Indholdsfortegnelse	2
Ramme for den pædagogiske læreplan	3
Hvem er vi?	4
Evalueringskultur	5
Planlægning- og evalueringssystematik	6
Trekløverens årshjul	7
Pædagogisk grundlag	8
Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	8
Pædagogisk læringsmiljø	10
Samarbejde med forældre om børns læring	11
Børn i udsatte positioner	12
Sammenhæng til førskoleSFO og 0. klasse	12
Inddragelse af lokalsamfundet	13
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	13
Børnemiljøvurderingen	15
De seks læreplanstemaer	17
Alsidig personlig udvikling	17
Social udvikling	18
Kommunikation og sprog	20
Krop, sanser og bevægelse	21
Natur, udeliv og science	22
Kultur, æstetik og fællesskab	23
Strukturplan - Natur- & Skovbørnehaven	24
Strukturplan - Vuggestuen	28

Ramme for den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring. Rammen for den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse.

Hvem er vi?

Midt i et af Nakskovs villakvarterer ligger en særlig daginstitution.

Den 19. Juni 2017 blev Trekløveren Natur- & skovbørnehave med vuggestue og dagpleje.

Trekløveren er placeret i udkanten af den nyetablerede vildmarksskov og blot 3 minutters gang fra Teglværksskoven.

Trekløveren har både børnehave og vuggestue under samme tag.

I børnehaven forenes naturens udfoldelsesmuligheder med indendørs læringsrum. Fusionen mellem inden- og udendørs læringsrum gør den moderne forskning om det gode, læringsrige børnemiljø mulig i praksis.

Vuggestuen har udegrupper tilknyttet natur- & skovbørnehaven, og benytter de mange ressourcer i nærområdet.

I børnehaven tilbyder vi gruppe- og læringsrum i stedet for ensartede stuer.

I kulminationen af begejstring og udfordring finder børnene det flow, som er forudsætningen for læring og trivsel. I åben-plan-pædagogikken er børnenes initiativer og medbestemmelse motivationen for læring.

I vuggestuen har vi særligt fokus på det nære miljø, hvor tryghed og omsorgen er højt prioriteret. De allermindste skal profitere af det udviklende samspil mellem barn og voksen. Trygge og primære voksne er derfor fundamentet for den tillid og omsorg der skaber udviklingsmulighederne.

I Trekløveren har vi opfundet ordet 'Nysgerrighedskompetence'. Det er det perfekte begreb til at omfavne den nye forståelse af legen, samt den grundlæggende evne til at lære at lære.

Vi har både i vores pædagogiske og fysiske læringsmiljø, et fokus på at bevare barnets naturlige gå-på-mod motivation til at lege, lære, turde, afprøve, udforske og undre sig.

Trekløveren er etableret med udgangspunkt i kvalitetsmålingsmaterialet *KIDS* af Charlotte Ringmose & Grethe Kragh-Müller

Strukturen er inspireret fra *Reggio-Emilia-pædagogikkens filosofi*, men med et formidabelt uderum som illustrerer Lollands store kapacitet.

Trekløveren er anerkendt med Friluftsrådets Grønne Flag siden 2018.

7 af områdets dagplejere er tilknyttet Trekløveren.

Trekløveren - Velovænget 4 - 4900 Nakskov - Tlf: 54953286

Evalueringsskulptur

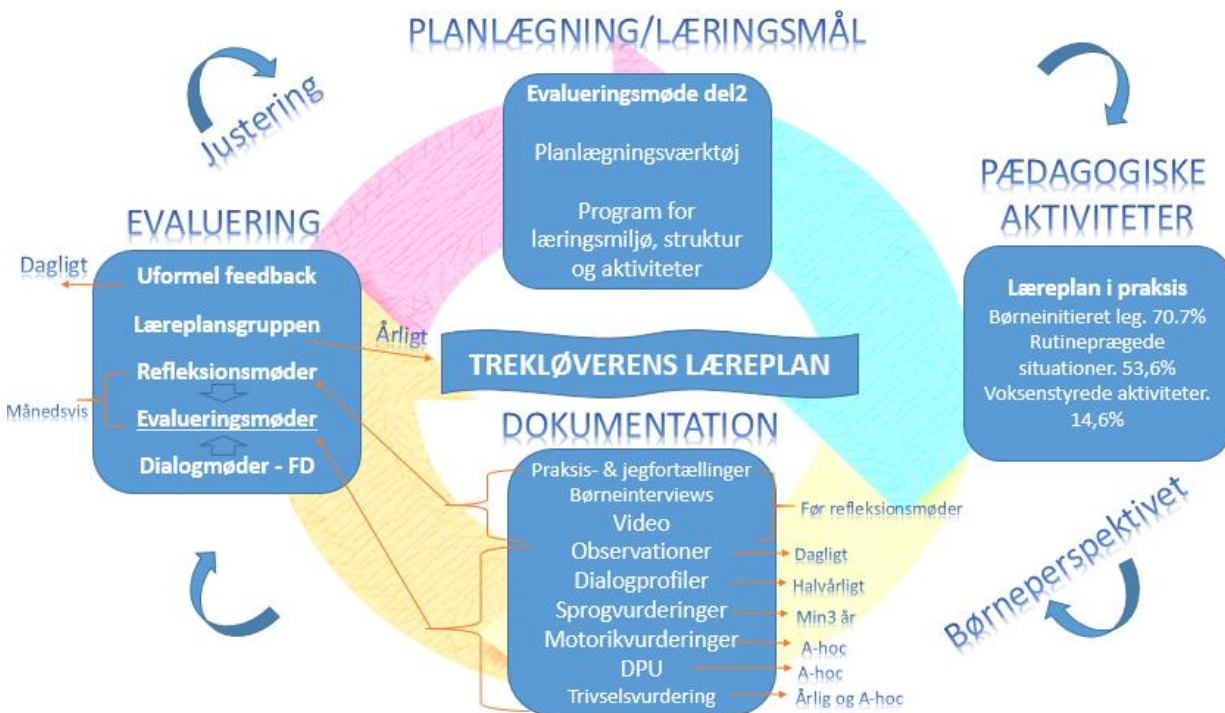

I Trekløveren ser vi evaluering som en nødvendig del for en pædagogisk praksis i udvikling. Vi skelner mellem evaluering af det pædagogiske læringsmiljø på den ene side, og barnets progression på den anden. I illustrationen længere ned er sammenhængen mellem planlægning, evaluering og dokumentation fremstillet.

Den samlede dokumentation og denne læreplan, er baggrunden for planlægning af hverdagens aktiviteter. En planlægningskabelon er styrende for fremgangsmåden, hvor børnegruppens samlede læringsfokusområder nedskrives udfor hvert læringstema. Herefter uddybes pædagogens rolle mv, gennem skemaet som sikrer at både voksenstyrede, børneinitierede og rutineprægede situationer gennemgår en didaktisk pædagogisk refleksion, samt at læreplanen er til stede hele dagen.

Evalueringsskulturen finder sted følgende steder:

- ✿ Den daglige feedback kultur.
- ✿ Refleksionsmøder månedsvis, hvor udvalgte temaer behandles i et undersøgende og nysgerrigt sparringsrum.
- ✿ Evalueringsskulptur månedsvis. Her udvælger grupperne elementer i planlægningskabelonen til løbende evaluering. Dato indsættes så sidste evalueringstidspunkt er registreret. (Dokumentet er delt dokument og tilgængeligt for ledelsen.)
- ✿ Læreplansgruppen. Vi har nedsat en gruppe af pædagoger som har fået ekstra uddannelsesindhold omkring den nye læreplan. Denne gruppe evaluerer årligt på dokumentkabelon og dens sammenhæng til praksis, Trekløverens læreplan, samt årshjulet. Samtidig tager gruppen stilling til proces for opmærksomhedspunkter fra tilsynsrapporten.

Planlægning- og evalueringssystematik

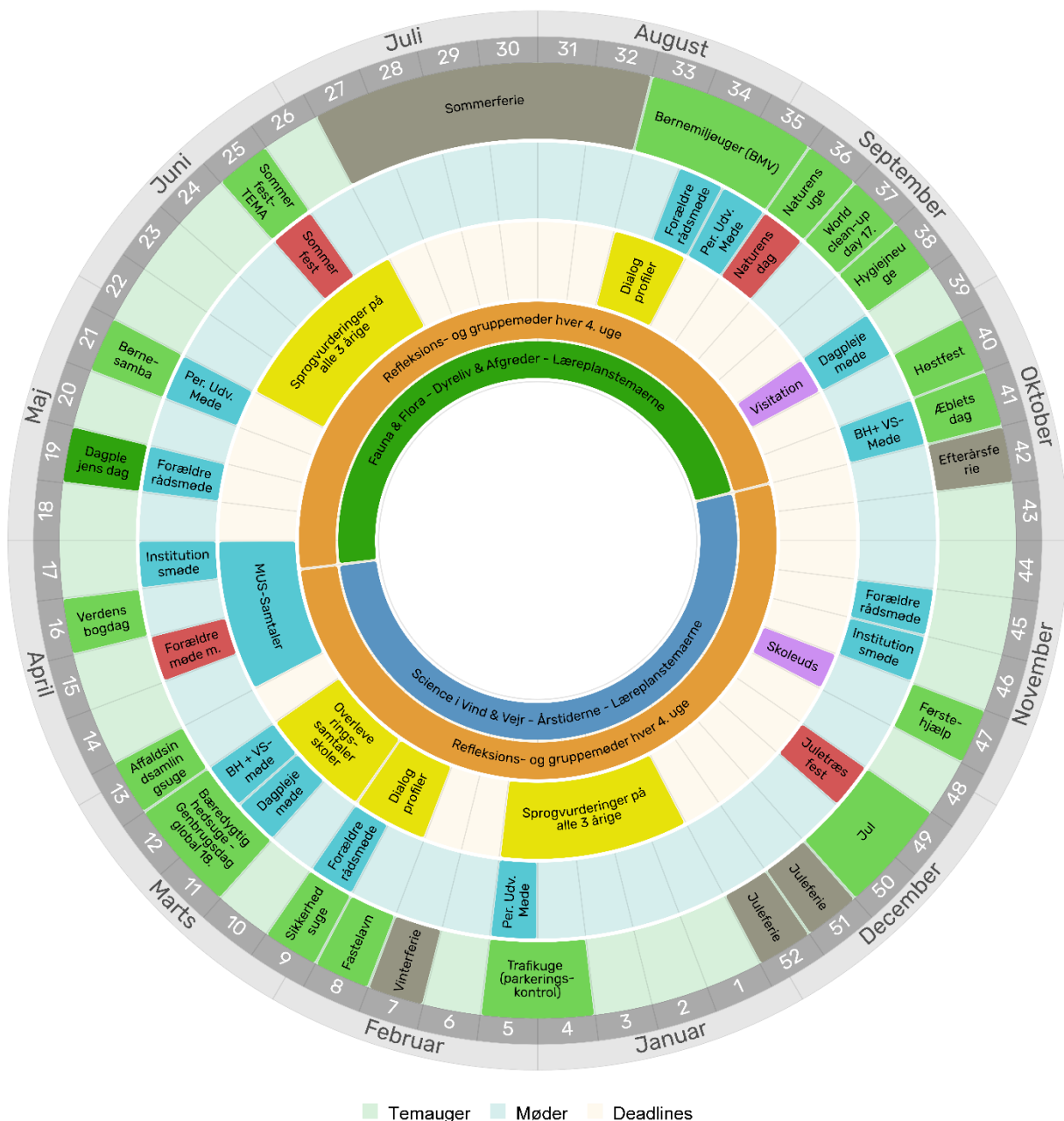
Planlægnings- og evalueringsskabelonen er inddelt efter områderne i hverdagsstrukturen som beskrevet sidst i læreplanen. Skemaet herunder illustrerer på hvilke mødeniveauer evalueringen er struktureret.

Planlægning & Evaluering børnehave:				
Fælles på tværs (Inst.+BH+VS møder)	Ansvarsområde grp.	Hele Gruppen (Evalueringsmøder)	Grupper separat (Evalueringsmøder)	Primær (egen forberedelse)
Fælles aftaler omkring strukturplanen, herunder tidskoordinering	Aftaler om indkøb, sortering mv. Legemanuskripter. Optimering mv.	Vidensdeling på aftaler/indsatser på børn og aktiviteter	Plan for TURDAGE m. inspiration fra temagruppen + Hele gruppen.	Udarbejdelse + analyse af Børneprofil vurderinger mv.
Læreplanen og Fælles pædagogisk retning		Personalets positionering og praktiske aftaler	Aktivitetstilbud m. inspiration fra temagruppen.	Forberede forældresamtaler, FD, USE mv.
Aftaler om Rummenes/zonernes funktion, benyttelse og muligheder.		Low arousal og afslapnings aktiviteter	Skolegruppeaktivitet Dialogisk læsning	Udfylde Statusudtalelser, visitationer, indstillinger, noter mv.
		Læringsrummenes aktiviteter inde – og ude. Deltagelsen i børneinitieret leg	Plan for værkstedsdage m. inspiration fra temagruppen.	
		Modtagelse og afhentning	Plan for Indemuligheden	
		De pædagogiske måltider		
		Pusle og Garderobesituationer		
		Læreplanens succeskriterier		

Trekløverens årshjul

Trekløverens årshjul er designet således, for at tilgodese det naturlige flow i læreplanens temaer. Den løbende evaluering af hverdagens struktur og begivenheder, sikrer at læreplanen gennem året er integreret i både børneinitieret leg, voksenstyrede aktiviteter og rutinesituationer. Tilbagevendende nationale, kulturelle og højtidelige begivenheder styrker fællesskabsfølelsen, og rammesætter de dele af læreplanen som ikke implicit indgår i hverdagens begivenheder. Årshjulet sikrer en systematik for en pædagogisk evalueringspraksis, hvor barnets progression i udvikling er vejledende planlægning af hverdagens struktur og aktiviteter.

Pædagogisk grundlag

Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Det at være barn har en værdi i sig selv. Hvor meget vi så end prøver, kan den voksne ikke opnå den fulde forståelse for barnets indre virkelighed og syn på verden. Barnet har en nysgerrig og legende tilgang til sine omgivelser, og vi skal gøre disse iboende potentialer mulighed for at udfolde sig. Derfor værner vi om det gode udfoldelsesrige børneliv ved at indrette et alsidigt læringsmiljø efter barnets interesser og initiativer.

Vores indretning repræsenterer flest muligheder for alsidig leg, aktiviteter og udfordringer både i ude- og indemiljøet. Vi har særlig fokus på barnets *mulighed* for at *gå på opdagelse* i læringsmiljøet. Vi giver de bedste muligheder for spontan leg, og forskellige legerelationer. Den professionelle guider mod udfoldelsesmuligheder så barnet oplever daginstitutionen som en kreativ legeplads med gode legefællesskaber. Vi søger mod at bevare og udvikle barnets *nysgerrighedskompetence*.

Personalets rolle i børnehaven:

Vi har aktivitetskasser med legemanuskripter i legerummet hvor børnene selv vælger. De kan eks. lege fødselsdag, bagerbutik mv.

Det brede tilgængelige legemiljø, med mange alsidige muligheder fodrer en nysgerrig, som den voksne stimulerer ved at introducere og guide barnet gennem hverdagens legemuligheder.

Den voksne er opmærksom på sin positionering ift. barnet. Er igangsættende så børnene kan "lære at lege", men samtidig ved siden af for at styrke barnets eget initiativ.

Vi inviterer til fantasilege, og udfordrer børnenes nysgerrighed gennem det initiativ de udviser. Finder de en regnorm, er vi i den nysgerrige spørgende rolle frem for den belærende.

Læringsmål:

Personalets rolle i vuggestuen:

Den voksne er meget tæt på børnenes leg og ofte i den igangsættende og vedligeholdende rolle. Her opstår den dialogiske leg, som knytter sprogets udvikling tæt på den frie udfoldelse i legen.

Beskyttelse og fastholdelse af legen har stort fokus, og der støttes op om de interesser børnene har som f.eks traktorer eller bøger.

Et bredt og alsidigt læringsmiljø giver barnet mulighed for at blive udfordret på kanten af sin komfortzone. Vi ser god dannelse som evnen til at tænke og handle selvstændigt, hvor barnet skaber værdi og viden i sin egen personlighed. Vi skal invitere barnet til at være aktivt deltagende så barnet

er med til at skabe sin egen læring. Barnets positive selvbillede, integritet og tro på egne evner er altafgørende for en selvstændig udvikling. Derfor har vi stor fokus på den professionelle positionering ift. barnet. Hvornår kræver situationen guidning og vejledning, og hvornår kan vi slutteligt bevæge os bag ved barnets gøren? Vi bruger legen som en forudsætning for udvikling og læring, og den professionelle har en betydelig rolle for at give legen næring, og bevare den i en positiv og relationel kontekst.

Vi ser alle situationer som en læringskontekst, hvor der arbejdes gennemgående og systematisk med læreplan- og samspilstemaer. I vores planlægning skelnes der mellem; genkendeligheden i rutinesituationer, udfoldelsesmulighederne i den børneinitierede leg, samt den læringsformålsstyrede indflydelse ved voksenstyrede aktivitet som også kan have en værdi.

Personalets rolle i børnehaven:

Børnehave- og vuggestuens grupper benytter en planlægningsskabelon der sikrer, at læreplanstemaer integreres i både børneinitierede, voksenstyrede og rutineprægede situationer.

Vi benytter læringsmiljøets størrelse til at opdele børnene i mindre legefællesskaber.

Med åben plan pædagogik har vi et ansvar for at hjælpe børnene med at fordele sig, så der er størst mulighed for leg og fordybelse.

De kommende skolebørn tildeles større tiltro og ansvar, og må få ad gangen eks. lege ude alene, være i læringsrum med tilsyn.

Som voksne har vi en betydelig opgave i at inviterer og guide børn ind i legefællesskaber

Personalets rolle i vuggestuen:

Vuggestuen er indrettet og opdelt med "små legerum" m. dukkekrog, køkken, aktivitetskasser og suppleret med *legemanuskripter*.

Nye børn introduceres til stuens legemuligheder, samt legepladsen. De første 4 uger er særlig vigtige for at gøre barnet tryk ved institutionens fysiske miljø.

Rutinesituationer er i vuggestuen en særlig mulighed for læring. Spise- påklædning og skifte-situationen lægger op til dialog og samvær. Her kan det enkelte barns alderssvarende styrker og kompetencer fremhæves.

Børn har brug for relationer, og udvikler sig gennem samspil. Særligt i samspillet og ved omsorgen fra den professionelle udvikler barnet sig. Vi anerkender nervesystemets og spejlneuronernes betydning for hjernens udvikling. En hjerne skal stimuleres for at udvikle sig i samspil med en anden. ALLE børn har derfor brug for relationer til voksne og til andre børn. Herudover er en god trivsel en forudsætning for læring. En stresset hjerne udvikler sig ikke optimalt. Den professionelle har ansvaret for en positiv relation mellem barn og voksen, og i sidste ende for barnets trivsel.

Vi er ydmyge overfor barnets virkelighed og forståelse for barnets intentioner. U hensigtsmæssig adfærd kommer fra en *intention*. Vi bruger tid på at forstå og sætte os ind i barnets virkelighed, kompetencer for handling, samt forståelse for konteksten. Vi tror på børn gør det bedste de kan ud fra de givne forudsætninger. Vi kigger derfor i højere grad på læringsmiljøet og den relationelle kontekst som baggrund for barnets handlinger. Barnet skal ikke sanktioneres, men anerkendes. Barnets forudsætning for at konsekvensberegne, og handle i forhold til rigtigt og forkert er endnu ikke færdigudviklet. Vi vejleder derfor barnet i andre valgmuligheder, og sætter ord på handlinger, intentioner og følelser.

Vi forholder os til barnets udviklingstrin i stedet for alder. DPU-profil, dialoghjul, sprogvurderinger mv. er vejledende ift. eventuelle særlige indsatser og fokusområder ved barnets nærmeste udviklingszone. Vi sammenholder på den måde barnets forudsætninger for læring med barnets alderstrin. Denne opmærksomhed bliver øget frem mod skolealderen eller opstart i børnehaven.

Personalets rolle i børnehaven og vuggestuen.

Alle børnehave- og vuggestuebørn tildeles ved opstart en primærpædagog. Denne har til opgave at introducere barnet og familien til dagtilbuddet, samt løbende følge op på barnets progression.

I afleveringssituationen forsøger vi at skabe tryghed hos både barn og forælder, ved være imødekommende, smilende, nærværende, rolige og tage styring på situationen.

Vi er altid til stede i barnets leg, og opmærksom på vores positionering. Eks. ved konfliktløsning, og udfordringer skal barnet mærke sig selv, og den voksne hjælpe med at sætte ord på følelserne.

Vi justerer os i børnehøjde, og italesætter barnets intentioner. Vi er mere forstående, end fordømmende. Barnet kan gennem os forstå sig selv, og føle sig værd og så selvom situationen ikke er positiv.

Diverse undersøgelser er vejledende for opmærksomhed på indsatser og øget fokus. Barnet skal have oplevelsen af at *flytte* sig i sit eget tempo, og følge sin nærmeste udviklingszone. Under hverdagens aktiviteter har vi kendskab til barnets kunne og formåen, hvor vi stilladserer og positionerer os herefter.

Pædagogisk læringsmiljø

I Trekløveren sætter vi legen fri. I vores tematiserede opdeling af læringsmiljøet, både ude og inde, har vi fokus på legens- og legetøjets tilgængelighed. Det skal være tydeligt for barnet hvad der kan leges, og der skal være let og synlig adgang til materialer.

Strukturen er tydelig, og pejlemærker fra kvalitetsmaterialet KIDS af Charlotte Ringsmose og Grethe Kragh Møller er anvendt til både indretning og planlægning. Tænkningen bag indretningen har ligheder med den italienske pædagogik Reggio Emilia, hvor børnenes frihed, nysgerrighed, og udfoldelsesmuligheder er i højsæde.

Vores planlægningsværktøj sikrer at vi ud fra læreplanen både får arbejdet med planlægning af hele hverdagsstrukturen, herunder både barnets spontane leg, rutineprægede situationer som voksenstyrede aktiviteter. Strukturen skal være tydelig både for den voksne og barnet, og sikrer gentagelser i særligt rutinesituationer som er med til at skabe tryghed. Samtidig tilpasser vi strukturen til den enkelte børnegruppe, kulturelle begivenheder og vejrforhold.

Personalets rolle i børnehaven og vuggestuen

Tematisering og tilgængelighed af det fysiske læringsmiljø, gør det tydeligt for børnene hvad der stilles til rådighed i legen. Legemanuskripter, og den voksnes guidning i legen, rammesætter legen, og styrker det lille legefællesskab.

Barnets nysgerrighed for at gå på opdagelse i legen, og læringsmiljøet, er udgangspunktet for den voksnes positionering. Den voksne kan styrke nysgerrigheden ved at introducere til nye legeaktiviteter, og ved at fastholde lege ved at være ved siden af og bygge oven på. Barnets initiativ er den voksnes kompas.

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi betragter forældre som eksperter i deres børns liv, og betydningsfulde samarbejdspartnere i barnets lærings og trivsel.

Gennem dialoghjulet og børnelinealen er vi opmærksomme på børnenes trivsel og udvikling, hvor forældre inddrages som de første ved opmærksomhedspunkter.

I Trekløveren afholder vi følgende forældresamtaler:

- Overgangssamtaler fra hjem til vuggestue, fra vuggestue til bh, fra bh til skole (Dialoghjul)
- 3 måneder efter opstart. (Sprogvurdering i børnehaven) (Dialoghjul i vuggestuen)
- Midtvejssamtaler når barnet fylder 2 og 4 år. (Dialoghjul)
- Eventuelt familiedialog eller netværksmøder med socialrådgiver.
- Den daglige dialog under aflevering- og afhentningssituationer.

I april afholder vi forældremøde med valg til bestyrelsen. Udgangspunktet for mødet er at give forældrene en anden indsigt i hvad børnene reelt laver i den del af hverdagen forældrene ikke er en del af. Vi viser hvordan vi arbejder med vores læringsmiljø både inde- og ude, og de begivenheder der kommer gennem året.

Trekløverens forældreråd er en vigtig medspiller for Trekløverens udvikling. Forældrerådet bliver inddraget i arbejdet med det pædagogiske læringsmiljø. Forældreperspektivet, er som børneperspektivet, vigtige indgangsvinkler når vi som professionelle skal kigge på egen praksis. Derfor tør vi godt debattere pædagogiske problemstillinger i forældrerådet, og vi er nysgerrige på alle forældres feedback og mening.

Personalets rolle i børnehaven og vuggestuen

Vi giver sparring til forældre om forælderrollen. Vi stiller os gerne til rådighed for pædagogiske råd, men er anerkendende overfor forældrenes livssituation og betingelser. Vi guider mod relevante eksterne samarbejdspartnere om nødvendigt.

Vi lytter til forældres perspektiv på den pædagogiske praksis, og hvordan de betragter deres barns udvikling. Ligesom vi bruger barnets perspektiv til at vise deres oplevelse af hverdagen.

Vi har en særlig fælles indflydelse på barnets sproglige udvikling. Vi guider ift. den sproglige udvikling, og henviser til aldersrelevante bøger til dialogisk læsning i hjemmet. (I Bogskabet ved indgangen kan forælder og barn tage en godnathistorie med hjem)

Barnes selvstændig og selvhjulpethed er ligeledes et område der kalder på øget samarbejde. Hvordan kan barnet begynde at lægge ble, sut mv. Hvornår kan barnet begynde at tage tøj på selv, bære egen taske, blive stillet overfor valgmuligheder osv.

Børn i udsatte positioner

Vi arbejder med børn i udsatte positioner primært gennem et inkluderende læringsmiljø. Læringsmiljøet skal give mulighed for at differentiere hvor vi arbejder med det enkelte barns forudsætninger. Vi anerkender den store relationelle betydning mellem barn og voksen, og interaktion og samspil har en central rolle i den løbende pædagogiske evaluering. Vi rammesætter om nødvendig legen, og evaluerer strukturen ud fra børnegruppens behov og forudsætninger. Vi har særligt fokus på børn der ikke trives, og arbejder med specifikke forandringsplaner for at sikre at barnet får den rette guidning i vanskelige situationer.

Personalets rolle i børnehaven og vuggestue

Vi inddrager børn i udsatte positioner i højere grad i dagligdagens praktiske opgaver som eks. borddækning.

Vi bruger piktogrammer over hverdagens struktur for at tydeliggøre rammen, og skabe tryghed hos barnet.

Vores positionering er tættere på, og mere omsorgsfuld.

Forældresamarbejdet er øget, og der arbejdes mere individuel planlægning og opfølgning. Herunder aktiveres der individuelle læringsforløb og aktiviteter som eks. pædagogisk massage hvis barnet skal lære at *mærke sig selv*.

Sammenhæng til førskoleSFO og 0. klasse

Vi arbejder med skolebørnsgruppe. I perioden fra november til 1. april samles børnehavens kommende skolebørn hver fredag til aktiviteter med henblik på at styrke fællesskab og selvstændighed. Vi styrker relationerne på tværs af grupperne, hvor flere af børnene kan starte på skoler hvor øvrige børn er ukendte. Aktiviteter som besøg på refa, plejehjem, busture ud i nærmiljøet, styrker barnets opfattelse af en større verden, og tilknytning til et større fællesskab. Aldersgruppen knyttes sammen med et mere specifik ansvar, og selvstændighed, hvor der ydes lov til at lege ude eller i læringsrum selv.

Inddragelse af lokalsamfundet

Nakskov bibliotek er en aktiv medspiller til en effektiv sprogindsats. Vi både låner bøger, og benytter lokaler så børnene stifter bekendtskab med det boglige læringsmiljø. Vi har også været aftager af tidligere udlånsbøger. Gennem vores bogreol kan børn- og forældre, nuppe en "godnathistorie" med hjem.

Vores nærliggende naturområder som *Vildmarksskoven* og *Teglværksskoven*, skaber en eminent beliggenhed for at arbejde med naturens læringsmiljø. Vi kan gå på opdagelse i de grønne områder i Nakskov, og inddrage naturvejledere til at give børnene vigtig viden og erfaringer med naturens ressourcer og muligheder.

I Trekløveren er vi en del af REFAs projekt affaldssortering. Vi lærer børnene om genbrug, og bæredygtighed, og deltager aktivt på *world clean-up day* i september og *Recycle day* i marts.

Plejhjemmet *Skovcentret* ligger nær Trekløverens institution. Her kan børnene gennem besøg og interaktion med de ældre lære om livet i alderdommen. Vi ønsker at give børnene erfaring med relationer på tværs af generationer.

Vores kulturambassadør i Trekløveren, holder institutionen opdateret på kulturelle begivenheder og aktiviteter omhandlende, musik, kunst og teater. Som en del af børnenes dannelse ønsker vi at de stifter bekendtskab med kulturelle og æstetiske aspekter af tilværelsen.

Vi benytter tilbud fra Kulturtjenestens dannelsesrygsæk. Dannelsesrygsækken er en gratis og obligatorisk pakke, der skal sikre at alle kommunale dagtilbud og skoler får *lige* muligheder for at benytte lokale kunst-, kultur- og naturtilbud.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det fysiske læringsmiljø både inde og ude skal afspejle kapacitet og udfoldelsesmuligheder. Vi har plads til at prioritere legemuligheder, og give den nødvendige fordybelse. Den tydelig tematisering er vejledende for børnenes motivation, samt overblik over udfoldelsesmuligheder.

Der er gode lys- og lydforhold, indeklima med airmasters og varme+CO2 reguleret automatisk vinduesstyring.

Børnene gennemgår en årlig trivselsundersøgelse. Undersøgelsesresultatet og evaluering af det psykiske børnemiljø danner rammen om temadrøftelser på forældreråds- og TRIO-møder. "Er der særlige fokusområder fra børnenes udsagn der skal arbejdes videre med?" Herudover er børnenes opmærksomheder, og ønsker en del af den løbende evaluering af indkøb, indretning, og udbud af

aktiviteter og lege. Etableringen af Trekløverens fysiske miljø blev ved oprettelse organiseret med afsæt i et børneperspektiv.

Vi har stor fokus på Trekløverens æstetiske udtryk. Børn, forældre, personale og andre skal have en positiv oplevelse af det første de ser når de ankommer til institutionen. Indgangen skal symbolisere pædagogikken, og udstråle Trekløverens gode kapacitet og naturprofil.

Læringsmiljøet skal være rydeligt, rydeligt, og tydeligt tematiseret.

Vores fysiske information er sorteret og ajourført i pæne rammer, og en artefakt for professionalisme og ordentlighed.

Personalets rolle i børnehaven:

I Fællesrummet ved indgangen er der placeret udstoppede dyr, samt et akvarie. Centrum af gardero-bezonen er bygget op af et "kunstigt træ", med en udendørs bænk.

Modtagelsesrutinen er tydelig, og store vinkevinduer giver barn og forælder mulighed for god afsked.

Barnets initiativ og efterspørgsel er vejledende for indkøb af materialer samt igangsættelse af aktiviteter og lege. Hvis barnet eks. har frisbee med hjemmefra, eller taler om, indkøbes der til videre brug.

Vi indkøber alsidige materialer, såsom værktøj og træ til bålhytterne. Vi kan herigennem øge barnets legeunivers, ved at tilbyde ting de ikke møder i hjemmet.

Personalets rolle i vuggestuen:

Vi tilbyder et imødekommende og rydeligt klima.

Børnene bliver introduceret til forskellige aktiviteter både inde og ude. Her kan deres initiativ aflæses og dannes rammen for at bygge videre på denne motivation. Hvis barnet er meget nysgerrig på leg i sandkassen, udbygges legemuligheder ved at indkøbe flere materialer eksempelvis.

Barnets mulighed for at fordybe sig i legen, er samtidig også vejledende for hvordan børnefællesskaber dannes. Observation af børnenes trivsel og hvordan de aflæser omverdenen, er vigtig for at danne det rette – og eksempelvis roligere og mere fordybende legefællesskab.

I årshjulet er børnemiljøuger placeret i ugerne 33-35.

Emne: Min børnehave – min vuggestue.

Formål:

- At lade børnene beskrive deres oplevelse af institutionen gennem observation af deres aktiviteter, samtaler og interview, og ved at lade dem benytte digitale medier til selv at dokumentere.
- At benytte dokumentationen og analyserne fra børnemiljøugerne til handleplaner der kan illustreres i læreplanen.

Børnehaven: Der arbejdes med IPAD som digitalt medie: Børnene dokumenterer gennem billeder de bedste og de dårligste steder i børnehaven gennem appen book-creator.

De ældste af børnene optager deres egne film (leger journalister) (Imovie).

Til forældre med børn i alderen 4-6 år, sendes der en børnemiljøvurderingsundersøgelse med billedhjælp som de udfylder sammen med deres barn.

Der måles lyddecibel via app på forskellige tider i løbet af dagen

Vuggestuen: Observationsundersøgelse: hvor leger børnene mest, hvad leger de mest med, hvilke tidspunkter af dagen er der størst glæde og eufori. På hvilke tidspunkter og situationer er der flest der er kede af det eller utrygge.

Der måles lyddecibel via app på forskellige tider i løbet af dagen

Refleksionsmøderne: I disse uger medbringer det pædagogiske personale JEG-fortællinger som der arbejdes ud fra. (Kig på et barn i løbet af en dag – beskriv dagen ud fra barnets perspektiv – hvad laver det, tænker det, har det, hvem leger det med, hvordan oplever det dagens forskellige situationer, hvem er det i kontakt med osv.?)

Personaleudviklingsmødet: Data analyseres og grupperne benytter perspektivet til at lave egne ændringer i deres praksis.

DATA

Vuggestuen

Decibel:

Gennemsnitlige 52 decibel. Laveste 19 decibel – højeste 82

Gentagende og vedvarende støj over 85 dB kan øge risiko for høreskader.

Handleplan: Opdeling af gruppen, og aktiviteter i løbet af dagen afhjælper lydniveauet.

Afleveringssituation:

I gennemsnit har 3-5 ud af 24 børn i stikprøverne vist utryghed og virket ked af det i afleveringssituationen.

Opmærksomhed omkring at nye børn som har brug for tættere kontakt fra voksen under aflevering, kan blive udfordret af formiddags-putning og færre hænder i tidsrummet 7.30 – 9.00.

Handleplan: Tæt samarbejde på tværs af stuerne. Opmærksomhed på at mødeske-mærne skal være fleksible og ændres i perioder med indkøring med flere nye børn. Børn der græder ved aflevering kan have brug for at have en tættere positiv voksenrelation i løbet af dagen jf. sund tilknytning.

Årsag til gråd:

Der er registreret årsag til gråd i områderne, ukendt, utryghed, konflikt, frustration eller krav med lidt større hyppighed ved sidstnævnte. Her analyseres træthed som en af årsagerne til frustration.

Handleplan: Barnet har brug for hvile og low-arousal aktiviteter når det pædagogiske personale kan observere at barnet har frustrationer som skyldes træthed. Den voksne møder barnet som beskrevet under det pædagogiske grundlag.

Observation af leg og fysisk læringsmiljø:

Køkkenlegen er populær og der er lege hvor børnene er i samspil med hinanden. Børnene søger bøgerne og spørger til højtlesning. Der opstår konflikter de steder hvor legetøjet er populært, og hvor der er lidt af det. Puslespil og tegne på papir er mindre populært. Børnene er i højere grad i leg hvor den voksne også er.

Handleplan: Flere materialer tages ud af depotet – lade børnene være med til at vælge. Materialer og aktiviteter klargøres og fordeles jævnt på stuens områder.

Børnehaven

ANALYSE af Spørgeskema til Børnemiljøvurdering 4-5 år

SVARPROCENT	22 UD AF 50	44%
-------------	-------------	-----

	JA %	NEJ %	BEGGE%
1: Er du glad for din børnehave?	91 %	0 %	9 %
4: Er der steder hvor man kan lege vildt i børnehaven?	92 %	4 %	4 %
5: Er der steder hvor man kan lege stille i børnehaven?	92 %	4 %	4 %
10: Trøster de voksne dig når du er ked af det?	73 %	9 %	18 %
11: Lytter de voksne til dig, når du har noget at fortælle?	73 %	9 %	18 %
12: Skælder de voksne ud?	45 %	41 %	14 %
13: Hjælper de voksne dig, når du har brug for hjælp?	87 %	4 %	9 %
14: Har du venner at lege med i børnehaven?	100 %	0 %	0 %
15: Driller du sommetider andre børn i børnehaven?	23 %	50 %	27 %
16: Bliver du sommetider drillet i børnehaven?	64 %	27 %	9 %

Handleplan

Opmærksom på at der er forskel på voksen og børneperspektivet ift. forståelsen af skæld-ud. Øget fokus på at nedbringe antallet af hårde irettesættelser, ved at guide positivt og anerkendende i stedet som beskrevet i det pædagogiske grundlag.

Punkt overføres til overordnet strategisk udviklingsindsats for Trekløveren.

Give plads til udforskning og være opmærksomhed på hvornår der sættes begrænsninger. Flere af de populære indendørsaktiviteter trækkes ud i udemiljøet – regnvejrs-kasser til bålhytterne.

Maryfondens Fri for Mobberi-projekt som en fast del af skolegruppens arbejde – videreføres af de offentlige skoler i området.

I 2022 arbejdes der med implementering af projektet i hele institutionen.

Børnenes perspektiv på drilleri og konflikt har høj procent – og vuggestuen er flere årsager til gråd også observeret i konflikter.

Den voksne er mere opmærksom på at bruge mentalisering, lytte til barnet, og tid til at barnet kan udtrykke hvad det føler og har behov for.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Personalets rolle i børnehaven og vuggestuen

Den alsidige personlige udvikling er en integreret del af alle hverdagens begivenheder, og ikke kun specifikt koblet til særligt udvalgte aktiviteter.

Modtagelsesrutinen er præget af gensynsglæde. Det positive samspil mellem familien og de professionelle giver grobund for en tryk aflevering og en god dag.

Ved afhentning opfordres barnet til selv at fortælle om dagens begivenheder. (Hverdagsbilleder på intranettet styrker denne mulighed). Vi er opmærksomme på at barnet både hører, og er med i sin egen historie om sin hverdag i Trekloveren. Vi fortæller om barnets oplevelser til barn og forældre.

Vi agerer med barnet med, omsorg, anerkendelse, begejstring og engagement. Barnet skal opleve en positiv og humørfuldt stemning i daginstitutionen. Vi justerer os i højden og er bevidste om den gode relations betydning.

Barnet opfordres og udfordres til at turde at rykke egne grænser. Barnets gå-på-mod fremhæves som succeshistorie, der deles med barnet og forældre, så barnet oplever succes med at kunne.

Børnegruppen alders- eller kompetenceopdeles ved specifikke aktiviteter. Vi er bevidste om at alle børn skal udfordres præcis, så de kan udvikle sig.

Barnets følelser og oplevelse af verden mødes med respekt og nysgerrighed, og vi giver os tid til at fordybe os i at høre og forstå barnets bevæggrunde. De voksne er til rådighed og opmærksomme på det enkelte barn

Vi arbejder med med- og selvbestemmelse i leg og spisesituationer. Afhængig af alder præsenteres barnet for valgmuligheder, og inddrages i rutiner som borddækning og oprydning.

Der arbejdes med at barnet motiveres til at fastholde længerevarende fordybelse i leg og aktiviteter.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Personalets rolle i børnehaven og vuggestuen

Den sociale udvikling er en integreret del af alle hverdagens begivenheder, og ikke kun specifikt koblet til særligt udvalgte aktiviteter.

Vi arbejder blandt andet med barnets relationer gennem legeaktiviteter. De voksne er tæt på barnet og kan guide og hjælpe, så interaktionen bliver positiv. I læringsrummene har vi legekasser med legemanuskripter, så børnene kan hjælpes igang med at udvikle gode legekompetencer, hvis der er behov for det

Børnegrupperne er relativt store. Det øger barnets muligheder for positive og dybe legerelationer. Barnet kan muligt have flere gode venskaber, og dette øger barnets sociale valgmuligheder. Vi deler ofte gruppen op så børnene har mulighed for tættere relationer. Vi går f.eks på tur med de mindste, mens de store er hjemme og laver andre aktiviteter.

Hverdagens struktur skifter mellem børne- og vokseninitierede aktiviteter, så forskellige legefællesskaber kan øves og afprøves.

Barnet lærer tolerance når vi anerkender forskellighed. Vi udstiller ikke barnets negative adfærd over for andre børn, men anerkender, hjælper og guider.

Vi guider i konflikthåndtering ved at følge konflikten igennem. Vi hjælper barnet med at sætte ord på følelser og intentioner over for andre. Vi prøver at være 2 medarbejdere til at hjælpe børnene gennem konflikter.

Vi sætter ord på barnets følelser – *Du er godt nok vred!* – *Jeg kan se du bliver ked af det!* – Vi styrker barnets evne til at mærke og sætte ord på egne og andres følelser. Barnet kan lære at forstå andre, når vi hjælper med at aflæse. – *Prøv at se hun bliver vred nu* – *Han er ked af det!*

Vi hjælper barnet med at opsøge legefællesskaber, og er særlig opmærksomme på dem som har svært ved at vedligeholde venskaber, eller ofte leger er alene.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Personalets rolle i børnehaven og vuggestuen

Den sproglige udvikling er en integreret del af alle hverdagens begivenheder, og ikke kun specifikt koblet til særligt udvalgte aktiviteter.

Vi sætter ord på barnets handlinger så ofte det er muligt. Rutinesituationer er præget af både italesættelser og dialog. *"Du tager sko på" "Du drikker af koppen" "Hvad har du med i madpakken?"* Vi gentager barnets ordlyde med det rigtige ord. *"Se mil" "Ja, se en bil"*

Vi sætter ord på miljøet omkring barnet, både inde, ude, og på tur. *"Se duen i træet, mærk at græsset er vådt"*

Vi er opmærksomme på, at give børnene tid til at tænke og tale, så de er en aktiv del af dialogen.

Dialogisk læsning af en integreret del af ugens planlagte begivenheder. Vi læser ikke bare bogen for barnet, men indgår i dialog omkring hvad der sker i bogen. Vi laver tegninger sammen om bogen, og er igen i dialog omkring bogens indhold.

Literacy-pædagogikken er synlig, i børnehøjde og bliver benyttet i hverdagen. Barnet har adgang til sprogstimulerende materialer som bøger, legetøj og spil, hvor uddannet sprogvejleder har budget til at indkøbe og udskifte.

Vi arbejder med turtagning og åbne spørgsmål i samtale. Barnet skal opleve tid, og mulighed for at bruge sproget så meget som muligt, samt forstå rammen for at indgå i en dialog, - eksempelvis lytte mens andre taler.

Sprogvurderinger på alle børn sikrer at der løbende er opmærksomhed på den enkeltes sproglige udvikling. Samarbejdet med eksempelvis høre-talepædagoger kan ud fra dette opstartes.

Vi deltager i *Verdens Bogdag* med en særlig emneuge i bøgernes tegn.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Personalets rolle i børnehaven:

De fysiske rum udendørs er etableret med alsidige motoriske udfordringer. Forskelligt terræn, klatre og bevægelseslege er tilgodeset til udendørs motorisk udfoldelse. Sanserne bliver samtidig stimuleret ved at opleve; sand, græs, vand, vind og vejr.

High-arousal aktiviteter finder ofte sted udendørs. Her er der plads til høj eufori og udfoldelse med løb og bevægelse. Vi italesætter denne selvregulering for barnet igennem dagens aktiviteter også. *”Dit hjerte slår hurtigt nu – prøv at trække vejret langsomt”*

Low-arousal aktiviteter er også muligt i udendørs afslapsningszoner med hængekøjer, som samtidig træner vestibulærsansen. Samt indendørs i sanse rummet som sikrer, ro og sansemotorisk stimuli. Vi arbejder med mindfulness og pædagogisk massage i low-arousal aktiviteter midt på dagen.

Pædagogisk massage anvendes i individuelle forløb for at styrke enkelte børns kropsbevidsthed og sansemotoriske udvikling.

Barnet trænes i selvhjulpenhed ved påklædningsituationer og toiletbesøg. På den årlige hygiejneuge arbejdes der med barnets bevidsthed omkring særligt håndvask.

I Trekløverens køkkenhave sås og plantes der, så børnene kan få dufte og smagsoplevelser.

Personalets rolle i vuggestuen:

De fysiske rum udendørs er etableret med alsidige motoriske udfordringer. Forskelligt terræn, klatre og bevægelseslege er tilgodeset til udendørs motorisk udfoldelse. Sanserne bliver samtidig stimuleret ved at opleve; sand, græs, vand, vind og vejr.

Gåture i nærmiljøet byder på motoriske udfordringer og oplevelser; som højt græs, bakker, og ujævnt terræn.

Månedlige motorikdage i det lokale idrætscenters gymnastikafdeling m. vejledning af instruktør.

Motorisk planlagt udfoldelse på stuen, ved tumlemastras, sansegyngende, pædagogisk massage, dans og musik.

Barnet udfordres til at selv at kravle, klatre, både på legepladsen, men også i eks. puslesituation. I påklædningsituationen øves barnet i selvhjulpenhed.

Finmotorik trænes gennem puslespil, klippe-klikeraktiviteter, samt frit tilgængeligt legetøj der styrker teknikken.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Personalets rolle i børnehaven:

Naturlegepladsen tilbyder et legemiljø hvor naturens egne materialer inspirerer til fantasi og udfoldelse. – Her arbejder vi med grene, mudder, huler, naturbingo, insekthoteller, køkkenhaver o. lign.

Vi er mange timer ude hver dag, og oplever og taler om de forskellige årstider; vind, vejr og temperaturer.

Vi bruger naturens materialer som produkter; bygger huse af grene, laver mad fra køkkenhaven mv.

Vi understøtter barnets nysgerrig med åbne spørgsmål – og følger barnets initiativer. Samtidig gør vi børnene opmærksom på dyreløse, blomster og fænomener i naturen.

Vi stiller redskaber til rådighed for børnene så de kan udforske med vand, vind og andre fænomener i naturen. Vi arbejder med størrelsesforholde, og livscyklus når vi taler om dyr og planter.

Vi deltager i nationale og internationale begivenheder som naturens dag, æblets dag, world clean-up day, høstfest, Global recycling day, og affaldsindsamlingsdag. Børnene skal opleve en respekt og glæde ved naturen, samt en forståelse for den fællesskabelige forpligtigelse vi har for at bevare den.

Personalets rolle i vuggestuen:

Vuggestuen kan afgrænse sig på en lille legeplads, hvor opdagelsesmuligheder også er til stede. Miljøet er i terræn med bakke, træer, og buske med små gemmesteder.

Vi er ude hver dag, og oplever og taler om de forskellige årstider; vind, vejr og temperaturer.

En lille naturgruppe af de ældste små besøger natur- og skovbørnehaven, dels for at styrke overgangen, dels for at give dem flere oplevelsesmuligheder.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Personalets rolle i børnehaven og vuggestuen

Trekløverens fokus på branding og positive italesættelser forsøger ligesom de tilbagevendende sociale begivenheder i årshjulet, som jul, fastelavn, Trekløverfest, at skabe en fællesskabsfølelse hos både børn og voksne.

Vi har dialoger med børnene om forskellige kulturer, nationaliteter og sprog.

Vi leger lege med internationalt præg, eller fra gamle dage, og fortæller hvor legene stammer fra.

Vi samarbejder med kulturudbydere i Lolland Kommune. Lolland Ensemble, Fuglsang kunstmuseum, Nakskov bibliotek og biografer eksempelvis.

Vi arbejder med alsidige materialer lige fra maling og træ, til digitale medier som ipads. Materialerne er forsøgt tilgængelige i læringsmiljøet så barnets udforskningstrang stimuleres.

Voksenstyrede værkstedslignende aktiviteter planlægges med en variation i materialer og produkter. Vi benytter særligt naturens materialer som sand, sten, mudder, grene o. lign til at skabe ud fra.

Sang og dans er en del af hverdagens aktiviteter, og vi deltager ved Nakskovs årlige børnesamba.

Udklædningstøj giver børnene mulighed for at lege rollelege, og opleve andre perspektiver i lege.

Strukturplan - Natur- & Skovbørnehaven

VINTER strukturen 1.11 – 31.3	SOMMER strukturen 1.4 – 31.10
Udegruppen går ud kl. 7.30 – og bytter plads med indegruppen efter middag. Indegruppen kommer ind igen kl. 16	Udegruppen åbner og lukker ude – der tilbydes morgenmad i bålhytten.
Aldersgrupper inddelt v. aktiviteter i lille-mellem-skolegruppe. Ca. 15 børn + 2 pædagogisk personale	

SOMMER-struktur UDEGRUPPEN					
	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG
6.30 – 7.30	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i bålhytten	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i bålhytten	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i bålhytten	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i bålhytten	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i bålhytten
7.30 – 9.00	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg
9.00 – 9.15	Formiddagscafe i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Formiddagscafe i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Formiddagscafe i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Formiddagscafe i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Formiddagscafe i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)
9.15 – 11.00	TUR: Storgruppe TEMA-Aktivitetstilbud: Lillegruppe	TUR: Mellemgrp. TEMA-Aktivitetstilbud: Storgruppe Dialogisk leg & læsning: Lillegruppen	TUR: Lillegruppe TEMA-Aktivitetstilbud: Mellemgruppe	TUR: Storgruppe TEMA-Aktivitetstilbud: Mellemgruppe Dialogisk leg & læsning: Lillegruppen	TEMA-Aktivitetstilbud: Storgruppe
11.00 – 12.00	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2)
12.00 – 14.00	Sovebørn inde Low-arousal aktiviteter + Børneinitieret leg	Sovebørn inde Low-arousal aktiviteter + Børneinitieret leg	Sovebørn inde Low-arousal aktiviteter + Børneinitieret leg	Sovebørn inde Low-arousal aktiviteter + Børneinitieret leg	Sovebørn inde Low-arousal aktiviteter + Børneinitieret leg
14.00 – 14.30	Frukt i bålhytter (Skolegruppe i nr.2)	Frukt i bålhytter (Skolegruppe i nr.2)	Frukt i bålhytter (Skolegruppe i nr.2)	Frukt i bålhytter (Skolegruppe i nr.2)	Frukt i bålhytter (Skolegruppe i nr.2)
14.30 – 16.00	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg Lukkeprocedure
16.00 – 16.45	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	

SOMMER-struktur INDEGRUPPEN					
	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
6.30 - 7.30	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet
7.30 - 9.00	Læringsrummene: Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Læringsrummene: Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Læringsrummene: Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Læringsrummene: Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Læringsrummene: Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg
9.00 - 9.15	Formiddagscafe i spisegrupperne.	Formiddagscafe i spisegrupperne.	Formiddagscafe i spisegrupperne.	Formiddagscafe i spisegrupperne.	Formiddagscafe i spisegrupperne.
9.15 - 11.00	TUR: Storgruppe På legepladsen TEMA-Aktivitetstilbud: Lillegruppe Indemulighed: Mellemgruppe	TUR: Mellemgrp. På legepladsen TEMA-Aktivitetstilbud: Storgruppe Dialogisk leg & læsning og Indemulighed: Lillegruppen	TUR: Lillegruppe På legepladsen TEMA-Aktivitetstilbud: Mellemgruppe Indemulighed: Storgruppe	TUR: Storgruppe På legepladsen TEMA-Aktivitetstilbud: Mellemgruppe Dialogisk leg & læsning og Indemulighed Lillegruppen	På legepladsen TEMA-Aktivitetstilbud: Storgruppe
11.00 - 12.00	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i spisegrupperne.	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i spisegrupperne.	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i spisegrupperne.	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i spisegrupperne.	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i spisegrupperne.
12.00 - 14.00	Sovebørn inde Indendørs Low-arousal aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg. (Enkelte skolebørn kan få lov til at være på lille legeplads/bakken)	Sovebørn inde Indendørs Low-arousal aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg. (Enkelte skolebørn kan få lov til at være på lille legeplads/bakken)	Sovebørn inde Indendørs Low-arousal aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg. (Enkelte skolebørn kan få lov til at være på lille legeplads/bakken)	Sovebørn inde Indendørs Low-arousal aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg. (Enkelte skolebørn kan få lov til at være på lille legeplads/bakken)	Sovebørn inde Indendørs Low-arousal aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg. (Enkelte skolebørn kan få lov til at være på lille legeplads/bakken)
13.45 - 14.15	Frugt i spisegrupperne	Frugt i spisegrupperne	Frugt i spisegrupperne	Frugt i spisegrupperne	Frugt i spisegrupperne
14.30 - 16.00	På legepladsen Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg. (Indevagt kan godt have enkelte børn inde) (Ved heldagsregnevej kan gruppen undtagelsesvis være inde)	På legepladsen Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg. (Indevagt kan godt have enkelte børn inde) (Ved heldagsregnevej kan gruppen undtagelsesvis være inde)	På legepladsen Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg. (Indevagt kan godt have enkelte børn inde) (Ved heldagsregnevej kan gruppen undtagelsesvis være inde)	På legepladsen Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg. (Indevagt kan godt have enkelte børn inde) (Ved heldagsregnevej kan gruppen undtagelsesvis være inde)	På legepladsen Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg. (Indevagt kan godt have enkelte børn inde) (Ved heldagsregnevej kan gruppen undtagelsesvis være inde) Lukkeprocedure
16.00 - 16.45	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	

VINTER-struktur UDEGRUPPEN					
	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSdag	FREDAG
6.30 - 7.30	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet
7.30 - 8.00	Klargøring og afgang til bålhytter	Klargøring og afgang til bålhytter	Klargøring og afgang til bålhytter	Klargøring og afgang til bålhytter	Klargøring og afgang til bålhytter
7.30 - 9.00	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg
9.00 - 9.15	Formiddagscafe i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Formiddagscafe i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Formiddagscafe i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Formiddagscafe i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Formiddagscafe i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)
9.15 - 11.00	TUR: Storgruppe TEMA-Aktivitetstilbud: Lillegruppe	TUR: Mellemgrp. TEMA-Aktivitetstilbud: Storgruppe Dialogisk leg & læsning: Lillegruppen	TUR: Lillegruppe TEMA-Aktivitetstilbud: Mellemgruppe	TUR: Storgruppe TEMA-Aktivitetstilbud: Mellemgruppe Dialogisk leg & læsning: Lillegruppen	TEMA-Aktivitetstilbud: Storgruppe
11.00 - 12.00	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2) (Optælling)	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i bålhytterne. (Skolegruppe i nr.2)
12.00	Byt med indegruppen	Byt med indegruppen	Byt med indegruppen	Byt med indegruppen	Byt med indegruppen
12.00 - 14.00	Sovebørn inde Indendørs Low-arousal aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg. (Enkelte skolebørn kan få lov til at være på lille legeplads/bakken)	Sovebørn inde Indendørs Low-arousal aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg. (Enkelte skolebørn kan få lov til at være på lille legeplads/bakken)	Sovebørn inde Indendørs Low-arousal aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg. (Enkelte skolebørn kan få lov til at være på lille legeplads/bakken)	Sovebørn inde Indendørs Low-arousal aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg. (Enkelte skolebørn kan få lov til at være på lille legeplads/bakken)	Sovebørn inde Indendørs Low-arousal aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg. (Enkelte skolebørn kan få lov til at være på lille legeplads/bakken)
14.00 - 14.30	Frukt i spisegrupperne	Frukt i spisegrupperne	Frukt i spisegrupperne	Frukt i spisegrupperne	Frukt i spisegrupperne
14.30 - 16.00	Aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg.	Aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg.	Aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg.	Aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg.	Aktiviteter i læringsrummene og fællesrum + Børneinitieret leg. Lukkeprocedure
16.00 - 16.45	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	

VINTER-struktur INDEGRUPPEN					
	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG
6.30 - 7.30	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet	Modtagelse, Morgenmad og aktiviteter i fællesrummet
7.30 - 9.00	Læringsrummene: Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Læringsrummene: Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Læringsrummene: Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Læringsrummene: Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Læringsrummene: Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg
9.00 - 9.15	Formiddagscafe i spisegrupperne.	Formiddagscafe i spisegrupperne.	Formiddagscafe i spisegrupperne.	Formiddagscafe i spisegrupperne.	Formiddagscafe i spisegrupperne.
9.15 - 11.00	TUR: Storgruppe Læringsrumsaktiviteter Værkstedsdag: Lillegruppe	TUR: Mellemgrp. Læringsrumsaktiviteter Værkstedsdag: Storgruppe Dialogisk leg & læsning i Lillegruppen	TUR: Lillegruppe Læringsrumsaktiviteter Værkstedsdag: Mellemgruppe	TUR: Storgruppe Læringsrumsaktiviteter Værkstedsdag: Mellemgruppe Dialogisk leg & læsning i Lillegruppen	Læringsrumsaktiviteter Værkstedsdag: Storgruppe
11.00 - 12.00	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i spisegrupperne.	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i spisegrupperne.	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i spisegrupperne.	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i spisegrupperne.	Pædagogisk måltid og afslapningsaktivitet i spisegrupperne.
12.00	Bytte med udegruppen	Bytte med udegruppen	Bytte med udegruppen	Bytte med udegruppen	Bytte med udegruppen
12.00 - 14.00	Sovebørn inde Low-arousal aktiviteter + Børneinitieret leg	Sovebørn inde Low-arousal aktiviteter + Børneinitieret leg	Sovebørn inde Low-arousal aktiviteter + Børneinitieret leg	Sovebørn inde Low-arousal aktiviteter + Børneinitieret leg	Sovebørn inde Low-arousal aktiviteter + Børneinitieret leg
13.45 - 14.15	Frukt i bålhytter (Skolegruppe i nr.2)	Frukt i bålhytter (Skolegruppe i nr.2)	Frukt i bålhytter (Skolegruppe i nr.2)	Frukt i bålhytter (Skolegruppe i nr.2)	Frukt i bålhytter (Skolegruppe i nr.2)
14.30 - 16.00	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg	Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg Lukkeprocedure
16.00	Sampasning inde	Sampasning inde	Sampasning inde	Sampasning inde	Sampasning inde
16.00 - 16.45	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	Lukkeprocedure	

Strukturplan - Vuggestuen

VUGGESTUEN-struktur					
	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG
6.30 - 7.30	Modtagelse, Morgenmad, og tryghedsskabende aktiviteter. Samdrift på 1 stue.				
7.30 - 8.00	Fordeling til egne stuer / oprydning morgenmad.				
7.30 - 9.00	Pædagogisk deltagelse i børneinitieret leg. Modtagelse. Skiftebørn. Puttebørn.				
9.00 - 9.15	Formiddagsmad. Samlingsaktivitet- sang/leg jf. årshjulstema.				
9.15 - 10.45	Motorikaktivitet NIC. Ældste4: Bålhytte- børnehavesøg Dialogisk leg & læsning på stuerne. Udeaktivitet øvrige.	Dialogisk leg & læsning på stuerne. Udeaktivitet øvrige.	TUR: Storgruppe (evt. m. lillegrp. Bh) Lille: Læringsmålstyret aktivitet inde el. ude.	TUR: Lillegruppe Stor: Læringsmålstyret aktivitet inde el. ude.	Ældste4: Bålhytte- børnehavesøg (Stueaktiviteter)
10.30 - 11.00	Skiftebørn. Klargøring til måltid.				
11.00 - 12.00	Pædagogisk måltid på stuerne				
11.45	Klargøring sovebørn				
12.00 - 14.00	Sovebørn	Sovebørn	Sovebørn Planlægningsmøde Larverne lige uger Tværmøder ulige	Sovebørn Planlægningsmøde Brumbasse lige uger Tværmøder ulige	Sovebørn Refleksionsmøder
13.45 - 14.15	Frukt på stuerne				
14.30 - 16.00	På legepladsen når vejret og personalenormering tillader det (aftales mellem lukkepersonale). Pædagogisk deltagelse i Børneinitieret leg Skiftebørn.				
16.00 - 16.45	Lukkeprocedure				